

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/111/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119205066
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3119205066.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v právnej veci žalobcu C.. W. J., narodeného XX. XX. XXXX, trvale bytom X., X. B., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, so sídlom v Dubnici nad Váhom, Dukelská štvrť 941/10 proti žalovanému Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava, so sídlom v Ilave, Mierové námestie 1, o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č.k. 17C/25/2019-8 zo dňa 09. júla 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť preposielať každú korešpondenciu adresovanú žalobcovi na adresu ÚVTOS, Dukelská štvrť 941/10, Dubnica nad Váhom a v prípade premiestnenia žalobcu do každého iného zariadenia ústavu Zboru väzenskej a justičnej stráže, v ktorom sa bude aktuálne nachádzať. Súd odôvodnil svoje rozhodnutie podľa § 324 ods. 1 až 3, § 325 ods. 1 a 2, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku / ďalej len CSP/, podľa čl. 2 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, § 4 ods. 1 a 3, § 25 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon o výkone trestu odňatia slobody") a podľa § 37 ods. 2 a 4, § 38 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody. Uviedol, že pre správanie štátnych orgán platí zásada „čo nie je dovolané, je zakázané“. Touto zásadou sa pre fyzické a právnické osoby zabezpečuje právna istota ako základná hodnota právneho štátu, spočívajúca v ich možnosti predvídať nielen následky svojich právne relevantných úkonov a možnosti a spôsoby uplatnenia svojich práv voči štátu, ale predovšetkým konanie štátnych orgánov a jeho zmysel. Súd mal za to, že nakladanie s korešpondenciou žalobcu je v súlade s platnými právnymi predpismi a vnútornými predpismi Zboru väzenskej a justičnej stráže. V právnom poriadku nie je explicitne uvedené, ak sa má postupovať v prípade dočasnej alebo trvalej neprítomnosti odsúdeného, a akým spôsobom nakladať s korešpondenciou, ktorá je doručená do ústavu v čase jeho neprítomnosti a za situácie, že sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Tvorba práva prináleží v prvom rade demokraticky zvolenému zákonodarcovi a nie je úlohou súdu, aby riešil neexistenciu konkrétnych právnych noriem. Zároveň súd uviedol, že obava žalobcu z toho, že mu dôležité súdne a iné písomnosti nebudú doručované, nie je dôvodná. Súd ďalej uviedol, že pri doručovaní balíkov podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 368/2008 Z. z. odsúdený zasiela osobe, od ktorej žiada zaslať balík povolenie na prijatie balíka, v ktorom uvádza aj svoje aktuálne umiestnenie v ústave. Rovnako je v dispozícii žalobcu, aby aj korešpondenciu s blízkymi osobami usmerňoval na miesto, kde sa momentálne nachádza. Nie je možné legitímne očakávať, že ktorýkoľvek ústav na výkon trestu

odňatia slobody má suplovať povinnosti alebo možnosti celého radu účastníkov, ktorí môžu vlastnou aktivitou požiadať odosielateľov písomností a balíkov, ktorých doručenie vopred očakávajú na aktuálnu adresu, a najmä nemožno ústav využívať ako poštového doručovateľa, ktorý by niesol zodpovednosť za preposielanie korešpondencie. Na základe uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrhu na vydanie neodkladného opatrenia žalobcu nemožno vyhovieť. ÚVTOS a ÚVV Ilava svojim postupom neporušil svoje povinnosti, keďže postupoval v rozsahu svojich kompetencií daných mu zákonom, nedopustil sa pri nakladaní s korešpondenciou žalobcu žiadneho excesu a ani nepostupoval spôsobom nezlučiteľným s ochranou základných práv a ľudských slobôd. Počas výkonu trestu je odsúdený povinný sa podrobiť obmedzeniam tých základných práv a slobôd, ktorých výkon by bol v rozpore s účelom výkonu trestu alebo ktoré sa nemôžu vzhľadom na výkon trestu uplatniť, medzi takéto patrí i obmedzenie nakladania s korešpondenciou a balíkmi adresovanými odsúdenému. Potreba dočasnej úpravy pomerov znamená, že strane konania bez vydania neodkladného opatrenia bezprostredne hrozí nenapraviteľná alebo v budúcnosti ťažko napraviteľná škoda. Osvedčenie splnenia tejto podmienky zaťažuje žalobcu a to pod sankciou zamietnutia návrhu na vydanie neodkladného opatrenia pričom žalobca predloženými dôkazmi neosvedčil dôvodnosť vydania neodkladného opatrenia.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote žalobca odvolanie. Podľa neho rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Závery súdu prvej inštancie považuje za zjavne svojvoľné a nesprávne, uviedol, že rozhodnou právnou otázkou, ktorú mal súd vyriešiť, bolo určiť, aký je obsah a rozsah zákonodarcom použitého pojmu „výkon práva odosielať a prijímať korešpondenciu“ v rámci ustanovenia § 4 ods. 3 zákon o výkone trestu odňatia slobody. Žalobca zastáva názor, že uvedené ustanovenie ukladá ústavom pôsobenie v prospech zabezpečenia dostupnosti základného práva a to práva na rešpektovanie korešpondencie. Do jeho obsahu teda nevyhnutne spadá poskytovanie (sprostredkovanie) poštových služieb v celom rozsahu, teda aj vrátane zabezpečenia služby preposielania (doposielania) korešpondencie odsúdeného, ak sa tento nachádza (dočasne či trvalo) v inom zariadení zboru. Poukázal aj na nález Ústavného súdu II. ÚS 31/04 zo dňa 17. 12. 2004, podľa ktorého výklad právneho predpisu nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva. medzera v právnej úprave nemôže mať za následok porušenie základného práva sťažovateľa garantovaného v Ústave Slovenskej republiky. V takomto prípade je potrebné použiť taký výklad, ktorý by základné právo nielenže neporušoval, ale naopak garantoval. Súd prvej inštancie za použitia neústavného výkladu na ťarchu žalobcu vyložil ustanovenie § 4 ods. 3 zákon o výkone trestu odňatia slobody v pochybnostiach v prospech štátnej moci, čím porušil základný princíp vzťahu jednotlivca a štátu. Má za to, že súd mal v danej veci poskytnúť žalobcovi ochranu, tak aby bolo rešpektované jeho právo na súkromie a to doručovanie jeho písomností v reálnom čase, ak je „klientom“ zboru. Podľa názoru žalobcu tak žalovaný ako aj súd popierajú kontext ustanovenia § 4 ods. 3 zákon o výkone trestu odňatia slobody pričom uvedené ustanovenie má byť vykladané extenzívne. Ďalej uviedol, že štátne orgány nesmú obmedzovať práva osôb vo väčšej miere, než im dovoľuje zákon, zo zásady „čo nie je dovolené, je zakázané“ nemožno odvodiť, že sa vzťahuje aj na pozitívnu činnosť, ktorou orgány verejnej moci zabezpečujú dostupnosť základných práv a slobôd v celom priznanom spektre. Žalobca považuje závery súdu prvej inštancie, ktorý uviedol, že už z podstaty ukladania trestov podľa Trestného zákona vyplýva, že ide o ujmu na osobnej slobode, majetkových alebo iných právach odsúdeného, za nenáležitú a nevhodnú. Uvádza, že nikde v právnom poriadku sa nenachádza ustanovenie, ktoré by legitimizovalo obmedzenie práva väzňov na rešpektovanie korešpondencie v tom zmysle, že ústavy nemusia preposielať poštu odsúdených a že väzni sú tak vždy povinní informovať všetkých odosielateľov o zmene väznice na svoje trovy. Taktiež zdôraznil, že podľa záverov Európskeho súdu pre ľudské práva má väzeň rovnaké práva na rešpektovanie svojej korešpondencie ako osoba na slobode. Záverom žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie a nariadil neodkladné opatrenie tak, ako ho uviedol vo svojom pôvodnom návrhu, s výnimkou preposielania balíkov.

3. Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods.1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

4. Odvolací súd po preskúmaní veci vyhodnotil odvolanie žalobcu ako neopodstatnené, bez opory v čase rozhodovania súdu prvej inštancie zistených skutočnostiach a v následnom právnom posúdení veci. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v čase svojho rozhodovania zistené skutočnosti vyhodnotil v súlade so zásadami podľa § 191 CSP a vyvodil z nich správny právny záver o splnení, resp.

nesplnení zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v § 220 ods. 2 CSP.

5. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd dodáva nasledovné:

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 325 ods. 2. písm. c), písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami, niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti potrebné pre záver o bezodkladnej potrebe úpravy pomerov strán sporu. Neodkladné opatrenie je procesným inštitútom, ktorého účelom je rýchla a dočasná úprava pomerov strán. Pre rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia nie je potrebné vykonávať dokazovanie. Avšak splnenie predpokladov pre jeho nariadenie nemožno vyvodiť len zo samotných tvrdení žalobcu, ale je nevyhnutné tieto tvrdenia osvedčiť, a to aspoň do tej miery, že možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti, keďže pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení.

9. V danej veci sa žalobca domáhal vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť preposielať každú korešpondenciu (t. j. listy, balíky, poukazy poštového platobného styku, časopisy) žalobcu na adresu ÚVTOS, Dukelská štvrť 941/10, 018 41 Dubnica nad Váhom a v prípade jeho premiestnenia do každého iného zariadenia (ústavu) Zboru väzenskej a justičnej stráže, v ktorom sa aktuálne bude nachádzať.

10. Odvolací súd v plnej miere súhlasí so súdom prvej inštancie, že žalovaný svojim postupom pri nakladaní s korešpondenciou žalobcu neporušil svoje povinnosti, keďže postupoval v rozsahu svojich kompetencií daných mu zákonom, nedopustil sa pri nakladaní s korešpondenciou žalobcu žiadneho excesu a ani nepostupoval spôsobom nezlučiteľným s ochranou základných práv a ľudských slobôd. Počas výkonu trestu je žalobca odsúdený povinný sa podrobiť obmedzeniam tých základných práv a slobôd, ktorých výkon by bol v rozpore s účelom výkonu trestu alebo ktoré sa nemôžu vzhľadom na výkon trestu uplatniť, medzi takéto patrí i obmedzenie nakladania s korešpondenciou a balíkmi adresovanými odsúdenému. Povinnosť doposielat' odsúdenému korešpondenciu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody, kde sa aktuálne zdržiava, neukladá žalovanému žiadna právna norma a preto splnenie tejto povinnosti nemohol súd žalovanému uložiť, a to ani formou neodkladného opatrenia.

11. Pokiaľ žalobca poukazuje na § 4 ods. 3 zákona o výkone trestu odňatia slobody, tak podľa tohto zákonného ustanovenia výkon práva odosielať a prijímať korešpondenciu, balíky a poukazy poštového platobného styku počas trestu odňatia slobody odsúdeného zabezpečuje v jeho mene ústav. Toto zákonné ustanovenie možno vykladať len v kontexte s § 2 ods. 1 a 5 zákona č. 4/2001 Z.z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže, v zmysle ktorého je Zbor väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky organizačne tvorený generálnym riaditeľstvom a ústavmi na výkon väzby, ústavmi na výkon trestu odňatia slobody, ústavom na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých a nemocnicou pre obvinených a odsúdených, pričom ústav je rozpočtovou organizáciou zriadenou Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. Každý ústav, teda aj žalovaný, je organizáciou s vlastnou právnou subjektivitou, je samostatným subjektom práv a povinností. Z postavenia ústavu ako samostatného právneho subjektu potom vyplýva, že výkon práva odosielať a prijímať korešpondenciu odsúdeného podľa § 4 ods. 3 zákona o výkone trestu odňatia slobody zabezpečuje v mene odsúdeného ústav, v ktorom sa osoba vykonávajúca trest odňatia slobody nachádza. Ak by mal zákonodarca v úmysle aby takéto povinnosť zaťažovala každý ústav bez ohľadu na to, či sa v ňom odsúdený nachádza, potom by v zákone nepochybne uviedol, že výkon práva odosielať a prijímať korešpondenciu zabezpečuje v mene odsúdeného Zbor väzenskej a justičnej stráže. Takýmto spôsobom však zákonodarca nepostupoval. Zákona o výkone trestu odňatia slobody a ani žiadny iný právny predpis nestanovuje oprávnenie a ani povinnosť jednotlivého ústavu zabezpečovať výkon práva odosielať a prijímať korešpondenciu pre odsúdeného, ktorý nevykonáva trest odňatia slobody v tomto ústave a následne ju preposielať ústavu, v ktorom sa odsúdený aktuálne nachádza.

12. Rovnako je nedôvodné aj poukazovanie žalobcu na ustanovenie § 107 ods. 2 CSP, podľa ktorého doručujúcim orgánom v osobitných prípadoch je aj Zbor väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, ak ide o doručovanie fyzickým osobám vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo väzbe. Toto zákonné ustanovenie nemožno vykladať oddelene, ale len s prihliadnutím na právne predpisy, ktoré upravujú Zbor väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky /zákon č. 4/2001 Z.z./ a výkon trestu odňatia slobody, vrátane výkonu práva odsúdeného na korešpondenciu /zákon č. 475/2005 Z.z./. V zmysle týchto právnych predpisov je Zbor väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky ozbrojený bezpečnostný zbor, ktorý plní úlohy na úseku výkonu väzby, výkonu trestu odňatia slobody, ochrany objektov zboru, objektov detenčného ústavu a v ich blízkosti a ochrany verejného poriadku a bezpečnosti v objektoch súdu, objektoch prokuratúry a v ich blízkosti /§ 1 zákona č. 4/2001 Z.z./. Sám osebe právnu subjektivitu, teda spôsobilosť mať práva a povinnosti nemá, tú majú len generálne riaditeľstvo a ústavy na výkon väzby, ústavy na výkon trestu odňatia slobody, ústav na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých a nemocnica pre obvinených a odsúdených /§ 2 zákona č. 4/2001 Z.z./. Ak potom súd podľa § 107 ods. 2 CSP doručuje odsúdenému cestou doručovacieho orgánu, ktorý CSP označuje ako Zbor väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, deje sa tak vždy len prostredníctvom konkrétneho ústavu výkonu väzby, ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých alebo nemocnicu pre obvinených a odsúdených, ktoré majú právnu subjektivitu a ktoré pre odsúdeného, ktorý je v nich umiestnený vykonávajú jeho právo odosielať a prijímať korešpondenciu, balíky a poukazy poštového platobného styku /§ 4 ods. 3 zákona č. 475/2005 Z.z./.

13. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie je toho názoru, že v danej veci neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, a preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým bol zamietnutý návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému, ktorému by inak patril nárok na náhradu trov odvolacieho konania túto náhradu nepriznal, pretože mu žiadne trovy odvolacieho konania preukázane nevznikli.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).